

B I L T E N

broj 1

27. januar 2011.

026/711-035, E-mail: info@psssd.org.rs
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo

SAVETODAVNA SLUŽBA

Tiraž: 300

Sadržaj:

**Stanje višegodišnjih
zasada..... 3 strana**

(Boban Marković, dipl.inž.polj. stručni saradnik za voćarstvo i
vinogradarstvo)

Erwinia amylovora..... 4 strana
(Slavica Stojkić, dipl.inž.polj. stručni saradnik za zaštitu bilja)

Stanje ratarskih kultura 5 strana
(Miroљub Vitić, dipl.inž.polj. stručni saradnik za ratarstvo)

**Zaštita lucerke od korova u periodu
mirovanja..... 6 strana**
(Žaklina Mladenović dipl.inž.polj. stručni saradnik za zaštitu bilja)

VIŠEGODIŠNJI ZASADI

Stanje višegodišnjih zasada i aktuelni radovi u ovom periodu

Dosadašnji tok zime, koji su karakterisale temperature koje su bile u višegodišnjem proseku za ovo doba godine i nešto manje količine padavina, može se reći da su pogodovale višegodišnjim zasadima. Kada se uzme u obzir blaga jesen sa postepenim padom temperature, zasadi breskve, jabuke, vinove i ostalim voćnim vrstama koje su prisutne na površinama u Podunavskom okrugu i opštini Grocka, imali su dobru pripremu za period zimskog mirovanja. Nešto ekstremnije temperature su se javile samo u periodu oko 20.12.2010. kada su se na pojedinim lokacijama spustile i na -20°C . Ove lokacije su uglavnom bile u mikrodepresijama i na terenima sa nižom nadmorskom visinom poput Raljske doline pored autoputa ali na tim površinama uglavnom ili nema višegodišnjih zasada ili je dominantna jabuka koja ove niske temperature lako podnosi. Ovo još jednom pokazuje činjenicu da izbor vrsta pa i sorti prema lokaciji i ekspoziciji terena kod podizanja novih zasada je jako bitan faktor buduće sigurne proizvodnje.

Inače, protekli pojedini dani koji su bili sa suvim i lepim vremenom i temperaturama iznad nule su pokrenuli operaciju zimske rezidbe, kao jedne od najbitnijih pomotehničkih mera.

Osnovni cilj ove operacije je regulisanje i održavanje rodnosti, formiranje i održavanje uzgojnog oblika, podmlađivanje stabala, uspostavljanje optimalnog odnosa između rasta i rodnosti.....Na našim terenima koje karakteriše kontinentalna klima, ovu operaciju ne treba raditi kada se temperature spuštaju ispod nule. Tada može doći do oštećenja kambijima koji onda ima za posledicu mnogo teže zarastanje rana. Zahvati koje primenjujemo u toku ove operacije mogu da se svrstaju u dve grupe.

- zahvati na jednogodišnjim delovima krune –letorastima
- zahvati na višegodišnjim delovima

Kad zasada koji su u plodonošenju obično se vrši kombinacija ove dve grupe zahvata.

Takođe, zimsku rezidbu ne treba vršiti kasno, u vreme kretanja sokova jer se pravi sa jedne strane jedna veoma stresna situacija a sa druge strane se gubi velika količina hranljivih materija, koje su bile akumulirane u korenu a kretanje sokova se iznese u nadzemne delove.

U narednom periodu takođe, koliko vremenski uslovi budu dozvolili, u zasadima gde nije obavljen unos NPK đubriva, ovu operaciju izvesti što hitnije. Izbor optimalne formulacije i količine po jedinici površine trebao bi da se definiše prema hemijskoj analizi plodnosti zemljišta. Ako se ova analiza ne uradi treba obratiti pažnju na voćnu vrstu i rodni potencijal zasada. Takođe sa odlaganjem vremena unosa treba težiti ka NPK đubrivima koja imaju malo naglašeniji azot.

Đubrivo zbog male migracije fosfora i kalijuma obavezno inkorporirati u zemljište. Najbolji unos svih đubriva u višegodišnjim zasadima je pomoću depozitora na dubinu između 25-30 cm. Jer tada imao njihovo najbolje iskorišćenje i najmanje gubitke.

Bakteriozna plamenjača kruške, dunje i jabuke (Erwinia amylovora)

Bakterija *Erwinia amylovora* ima veliki broj domaćina (jabuka, kruška, dunja, mušmula, ruža, glog, oskoruša i dr.), što otežava njeno suzbijanje.

Parazit napada cvetove, lišće, mladare, plodove, grane, debla, pa i koren osjetljivih vrsta.

Simptomi se javljaju u proleće na cvetovima, mladarima koji venu, smežuravaju se i postaju mrkocrni i uginjavaju. Lišće postaje mrkocrne boje, ali ne opada, već ostaje na stablu. Vrhovi obolelih mladara savijaju se i dobijaju oblik pastirskog štapa, što je znak da se radi o ovom parazitu. Oboleli plodovi postaju mrki, smežuraju se i mumificiraju i tako ostaju na rodnim grančicama. Osnovni način održavanja ovog patogena su rane na granama i stablu. Faza cvetanja je najosetljivija, jer se parazit tada širi. Cvet je najosetljiviji deo biljke i bakterija najčešće preko njega prodire u voćku.

Prilikom rezidbe, treba detaljno pregledati stabla na prisustvo parazita i odstraniti sve zaražene delove, izneti ih i spaliti. Poželjno je da pri tom, vreme bude suvo i toplo, kako se bakterijski eksudat ne bi preneo na zdrave delove biljke. Posle rezidbe preseke treba premazati jednim od preparata na bazi bakra ili kalem voskom. Pribor i alat prilikom rezidbe, takođe treba dezinfikovati jednim od preparata: Varikina 10%, Na hipohlorita 10% ili alkohol 96%. Hemijska zaštita se obavlja od faze pucanja pupoljaka, pa do cvetanja preparatima na bazi bakra. U fazi cvetanja ukoliko je napad jak preporučuju se sredstva na bazi fosetila ili bakarni preparati u koncentraciji 5-10 puta manjoj nego u vegetaciji.

RATARSTVO

Stanje ozimih ratarskih kultura

Topli period tokom I dekade januara je mogao da izazove kretanje vegetacije što ne bi bilo dobro za usev. Takođe i hladne noći su zadržale rast i razviće, što je izuzetno povoljno delovalo na biljke.

U poslednjoj dekadi januara je došlo do snežnih padavina i to u pravom momentu pšenica ima pokrivač od 25cm.

U svakom slučaju pšenica je prošla proces kaljenja i u narednom periodu je potrebno pripremiti azotno đubrivo i to za I prihranu – KAN ili AN u količini od 60kg/ha -70kg/ha.

Kod zemljišta koje imaju ph veći od 6 može UREEA 150kg/ha.

Kada treba početi sa zaštitom lucerke od korova?

Sa zaštitom starih lucerišta ako to vremenski uslovi dozvole treba početi u fazi mirovanja. Upotreba herbicida u fazi mirovanje je pogodna, jer ostaje dovoljno vremena za razgradnju preparata, a korovske biljke se uništavaju u fazi klijanja i nicanja. Za tu namenu se najčešće preporučuju herbicidi: Sencor, Dancor sa povećanom potrošnjom vode po jedinici površine.

Poslednjih godina dobri rezultati se postižu i primenom preparata Harmony. Primenom herbicida u periodu mirovanja vegetacije uništavaju se korovi, kao što su mišjakinja, hoću neću, maslačak itd.

Ukoliko vremenski uslovi dozvole primena ovih preparata sprovodi se u mirovanju vegetacije do kretanja a to je kalendarski negde do prvog marta.

Ukoliko nije obavljeno tretiranje u periodu mirovanja, obavezno obaviti tretiranje nakon kretanja lucerke nekim od preparata kao što je Pivot ili Pulsar. U 2011. godini očekuje se veća pojava viline kosice, kao posledica povoljnih uslova za njen razvoj tokom prethodne godine.

Vilina kosica se ne pojavljuje u prvom otkosu već kasnije oko 15. maja. Tada je potrebno obaviti detaljan pregled parcele kako bi se na vreme uočila pojava ove opasne parazitne cvetnice. Zaražena mesta treba tretirati preparato Reglone lednom prskalicom ukoliko se radi o nekoliko oaza. Ukoliko se radi o većem napadu ovog parazita preporuka je tretiranje cele površine Pivotom u duploj dozi /2l/ha. Tretiranje se obavlja posle prvog otkosa kada je lucerka 10-15cm.

**026/711-035, E-mail: info.sd@psssd.org.rs
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo**